

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM ANABİLİM DALI

**İN VİTRO FERTİLİZASYONDA İLK SIKLUS ÖNCESİ TANISAL
HİSTEROSKOPİNİN GEBELİK SONUÇLARI ÜZERİNE ETKİSİ**

Dr. Atakan TANAÇAN

UZMANLIK TEZİ

Olarak Hazırlanmıştır

ANKARA

2015

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM ANABİLİM DALI

**İN VİTRO FERTİLİZASYONDA İLK SIKLUS ÖNCESİ TANISAL
HİSTEROSKOPİNİN GEBELİK SONUÇLARI ÜZERİNE ETKİSİ**

Dr. Atakan TANAÇAN

UZMANLIK TEZİ

Olarak Hazırlanmıştır

Tez Danışmanı

Doç.Dr. Gürkan Bozdağ

ANKARA

2015

ÖZET

Tanaçan A. , İn vitro Fertilizasyonda İlk Siklus Öncesi Tanısal Histeroskopinin Gebelik Sonuçları Üzerine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum , Uzmanlık Tezi, Ankara, 2015.

Histeroskopi endoskopik olarak endometriyal kaviteyi görüntülemeyi ve bu bölgede bazı cerrahi işlemleri gerçekleştirmeyi sağlayan jinekolojik bir işlemdir. Yardımcı üreme teknikleri (YÜT) infertilite tedavisinde başarıyla kullanılmakta ve özellikle ovulatuvar sorunlar, tubal ve servikal patolojiler ile erkek faktöründe çok başarılı sonuçlar vermektedir. Endometriyal reseptivite embryo ve endometriyal kavite arasında meydana gelen sitokinlerin, büyüme faktörlerinin ve adezyon moleküllerinin yer aldığı bir süreçtir. Bu süreç submüköz myom, endometriyal polip ve uterin septum gibi patolojilerden etkilenmekte ve tedavinin başarısı embryo kalitesinin yanında bu faktörlere de bağlı olmaktadır, dolayısıyla tedavi başarısını arttırmak için işlem öncesi endometriyal kavite değerlendirilmelidir . Son yıllarda yapılan çalışmalarda in vitro fertilizasyon (IVF) öncesi histeroskopi yapılmasının implantasyon oranı, klinik gebelik ve canlı gebelik sonuçları üzerinde olumlu etkisi olabileceği tartışılmaktadır. Bu çalışmada test edilen ilk IVF siklusu öncesinde histeroskopi yapılmasının gebelik sonuçları üzerindeki etkisini araştırmaktır. Çalışma retrospektif olarak planlanmış ve 01. 01. 2010 ve 01. 11. 2014 tarihleri arasında ilk IVF siklusunu geçirmiş ve yapılan transvajinal ultrasonografi ve/veya histerosalpingografi ile endometriyal patolojisi bulunmayan 673 hastanın verileri incelenerek gerçekleştirilmiştir. Sonuçların analizi doğrultusunda IVF siklusu öncesi tanısal histeroskopi yapılmış olan 122 hastanın ve histeroskopi yapılmamış olan 551 hastanın sırasıyla implantasyon oranları 22,2'ye %21,5 ($p=0,8$), klinik gebelik oranları %31,1'e %32,8 ($P=0,7$) ve canlı doğum oranları %23,8'e %16,7 ($p=0,06$) olarak bulunmuştur. Ayrıca bu sonuçları etkileyebilecek kadın yaşı, Vücut kitle İndeksi (BKİ), infertilite süresi, IVF siklusu öncesi Antral folikül sayısı (AFC) , histeroskopi ve embriyo transferi arasında geçen süre, gonadotropin ile indüksiyon süresi, toplam gonadotropin dozu, hCG verildiği gün kan östradiol değeri, oosit toplama sonrası elde edilen oosit sayısı, metafaz-2 aşamasındaki oosit sayısı, eldeki toplam 3. gün embriyo sayısı, eldeki toplam 5. gün embriyo sayısı, transfer edilen embriyo sayısı, 7 hücre üzerinde %10'dan az fragmanı olan embriyo sayısı, kolay gerçekleştirilen embriyo transferinin yüzdesi ve embriyo transferi esnasında servikal kanama olan hastaların yüzdesi de karşılaştırılmıştır. Bu parametreler arasında da istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır. Bunun yanında sonuçlara etkisi bakımından histeroskopinin yapılma süresi, kadın yaşı, AFC, VKİ ve oosit sayıları için lojistik regresyon analizi yapılmıştır. Mevcut parametrelerin sonuçları etkilemediği görülmüştür. Çalışma verilerine bakılarak ilk IVF siklusu öncesinde bilinen

endometriyal patolojisi bulunmayan hastalarda histeroskopi yapılmasının gebelik sonuçları üzerinde olumlu etkisi bulunmadığı söylenebilir; fakat bu konuda kesin hükme varmak için daha büyük hasta popülasyonlarında yapılacak prospektif randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar kelimeler: İn vitro fertilizasyon, histeroskopi, implantasyon oranı, klinik gebelik oranı, canlı doğum oranı.

ABSTRACT

Tanacan A. , The Effect of Diagnostic Hysteroscopy Before The First in Vitro Fertilisation Cycle on Pregnancy Outcome Measures, Hacettepe University Faculty of Medicine, Thesis in Obstetrics and Gynecology, Ankara, 2015.

Hysteroscopy is a gynecologic procedure which is done to visualise the endometrial cavity and it provides some surgical interventions in this area. Assisted reproductive technology (ART) procedures are used successfully in infertility treatment especially in ovulation problems, tubal-servical pathologies and in male factor infertility. Endometrial receptivity is a process in which cytokines, growth factors and adhesion molecules take place . This process is affected by endometrial pathologies like submucosal myomas, endometrial polyps and uterin septums so the uterin cavity must be evaluated before the intervention to enhance the treatment outcome. With recent studies the opinion of applying hysteroscopy before IVF cycle may enhance the implantation rate, clinic pregnancy rate and live birth rate is debated. The aim of this study is to find out the effect of diagnostic hysteroscopy before the first IVF cycle on pregnancy outcome measures. This is a retrospective study which includes the data of 673 patients who underwent their first IVF cycle and without any shown endometrial pathology by transvaginal ultrasonography and/or histerosalpingography between 01. 01.2010 and 01. 11. 2014. Hysteroscopy was applied to 122 patients before IVF cycle and 551 patients were treated without hysteroscopy. The results of implantation rate, clinic pregnancy rate and livebirth rate for hysteroscopy and control group were 22,2% versus 21,5% ($p=0,8$), 31,1% versus 32,8% ($p=0,7$) and 23,8% versus %16,7 ($p=0,06$) respectively. Female age, Body Mass Index (BMI), duration of infertility, Antral follicul count (AFC) , time interval between embryo transfer and hysteroscopy, induction duration with gonadotropins, total gonadotropin dosage, blood ostradiol value on the day of hCG administration, total oocyte number, metaphase-2 oocyte number, total day 3 and 5 embryo numbers, total number of embryos transfered, > 7 cell < 10 % fragmented embryo number, easy embryo transfer ratio and the ratio of cervical bleeding during the embryo transfer were also assessed as they may influence the pregnancy outcome measures. There was no statistically significant difference between the groups for these values. In addition a logistic regression analysis was used for the effect of female age, BMI, infertility duration, total oocyte number and the time interval between hysteroscopy and embryo transfer. Again no statistically significant effect was found. With regard to these findings we can say that; there is

no beneficial effect of hysteroscopy on pregnancy outcome measures in patient undergoing their first IVF cycle without known endometrial pathology but for more certain judgement multy populated prospective randomised controlled trials are needed.

Keywords: In vitro fertilisation , hysteroscopy, implantation rate, clinic pregnancy rate, livebirth rate.